

Business Innovation Programs

Dag 1 – Den store reisedagen

Lørdag den 15. juni 2013 satte Unge Tider UB ut i den store verden, nærmere bestemt; Montenegro. Bussen gikk kl. 07:00 fra Moss til Gardermoen. Derifra med fly til Düsseldorf, og videre med fly til DBV, flyplassen i Dubrovnik (Kroatia). Her ble vi hjertelig mottatt av våre to guider gjennom nesten



Unge Tider UB på nye eventyr, Düsseldorf Airport

hele turen, Slobodan og Belma. Vi skulle nå kjøre med minibuss den drøyt 12 miles kjøreturen til business Innovation programs Summer Camp i Sutomore, Montenegro. Da vi ankom Hotell Korali klokken 23:00, etter 16 timer på reisefot, var tiden inne for å sjekke inn og hvile godt ut.

Dag 2 – Åpningen

Da var vi offisielt på sommer camp! Ettersom ankomsten var midt på svarte natta, fikk vi ikke sett hvor vi var – før i dag. Og for et sted. Bare å kaste det du har av fordommer (om du skulle ha det), for dette er sydenidyll. På campen fikk vi generell informasjon om programmet, alt fra hva vi skulle lære de neste



Første dag i Sutomore, Montenegro. Fantastisk vær og god temperatur. dagene til regler og plikter vi hadde på campen. Vi og de andre ungdomsbedriftene, presenterte oss selv og vi fortalte hvor vi kommer fra og hva vi holder på med. Vi hadde

også laget en humoristisk film fra skolen vår og Moss by. Det var kun ungdom fra Bosnia Hercegovina på campen de første dagene. De hadde dessverre litt begrensede engelskkunnskaper, men sammen med Silba (som fungerte som tolk) og noen kreative kommunikasjonsmetoder, ordnet det seg også. Ellers er jo strandvolleyball og bading tross alt ganske internasjonalt.

Dag 3:

Mandag startet selve skoleringen og campen for alvor. Da gikk vi gjennom presentasjoner og hadde forelesninger i henhold til målene vi hadde for kurset. Temaene var forbedring av produkter, problemløsning og innovasjon. Alle samlingene ble gjennomført med tolkning fra engelsk til bosnisk eller omvendt. Språkutfordringen kan sies å være en av de største vår ungdomsbedrift hadde på denne reisen.

På ettermiddagen, etter alle forelesningene var det stranda neste, for Unge Tider UB. Lufttemperaturen var stort sett veldig høy, og dette gjorde all mulig tid vi kunne få i vannet, utrolig deilig. Middagen bestod i dag som de fleste andre dager av lam av ulik slag. Kvelden ble brukt til sosialt samvær og å bli kjent med bosnierne. I tillegg fikk vi et godt inntrykk av Sutomore om kvelden som var fylt med folk, utesteder og salgsboder blant annet.

Dag 4:

Tirsdag ble oppfulgt av de foregående dagene med gjennomgang av nyttig teori for entreprenører. Spesielt for dagen var en stor praktisk oppgave som gikk ut på at ulike grupper fikk utlevert materialer og skulle lage en egen bil som skulle være funksjonell og ha gjennomført design. På slutten av dagen skulle det blir avholdt konkurranse hvor hurtighet/lengde og designet skulle måles for til slutt å kåre en vinner. Her skal det sies at språket ble en litt vel stor utfordring for noen av gruppene vi var på, ettersom mange av bosnierne kunne lite engelsk og gruet seg for å bruke språket. Derfor ble det gjort en del endringer i gruppesammensetningene. Alt i alt var det en spennende øvelse som det var morsomt å få være med på.

Kvelden denne tirsdagen brukte vi i Unge Tider UB helt på egenhånd. Etter lange dager med mye «mingling» med de andre, mye fag og strandbesøk var det fint og bare ha litt kvalitetstid sammen vi fire. Dette gjorde vi ute langs med strandkanten på noen av Sutomores mange cafeer og utesteder. Utrolig godt og bare snakke litt norsk og fordøye noen av inntrykkene som hadde kommet så langt.

Dag 5:

Denne dagen hadde vi sett frem til. Nå skulle de andre elevene fra Serbia endelig komme. Vi kom fort overens, og til vår store glede var engelskkunnskapene ganske så respektable. Alle jobbet i grupper og fikk morsomme oppgaver, som for eksempel hva vi skulle velge for å overleve på en båt. Dette var gøy. Fritiden vår brukte vi på stranda sammen med alle serberne vi hadde blitt kjent og sammen leide vi padlebåter. Plutselig befant Ingrid og Kaja seg på en båt med 12 andre serbere! Vi padlet, badet, kommuniserte og lo i flere timer. Det var veldig gøy, og et minne vi har med oss videre.

Dagen og campen ble avsluttet med noe alle så frem til; nemlig Beach Party. Vi hadde på forhånd fått vite at det skulle være en slags hatteparade, med premie til den mest kreative hatten. Det var en morsom opplevelse, og vi måtte klype oss i armen da alle stod og danset til Dj Broilers «Vannski», med de rareste hattene på hodet. Campen kunne ikke ha blitt avsluttet på en bedre måte.



Dag 6:

Dagen var kommet til å forlate Sutomore, Summercampen og Montenegro. Etter en trist avskjed satte vi nesa i retning Kroatia, og kjørte for sightseeing i Dubrovnik. Med vår egen Slobodan som guide fikk vi en fin og effektiv gjennomgang av de viktigste severdighetene i Dubrovnik. Etter dette dro vi videre til Bosnia Hercegovina, hvor Slobodan hadde en overraskelse til oss. Langt inn på landet lå det nemlig et Eco – senter, en blanding av en gård og en restaurant som produserte økologisk mat, og hadde dyr på gården. Der ble vi servert barbecue midt i skogen. En veldig hyggelig



overraskelse som alle satte pris på. Da dagen var omme kunne vi også krysse av å ha sett en gammel moské, og ha drukket av Europas største undervannskilde. På kvelden kom vi frem til Mostar, hvor vi skulle tilbringe deler av neste dag.

Dag 7 – Mostar

Dagen startet med en kjøretur i Mostar der vi ble vist rundt. Vi fikk høre mye om historien til byen, i tillegg til hvordan byen, etter den blodige borgerkrigen, nå er delt mellom kroatene i vest og muslimene i øst. Det er dobbelt opp av sykehus, skoler, teatre og alt annet. Det var veldig rart å høre at byen faktisk er helt delt og at de har et så betent forhold dem imellom. Det var ikke lett å forestille seg hvor mye som egentlig ligger bak for at forholdene skal bli så vanskelige.

Etterpå var det videre for å se den gamle broa. Dette var en gammel bydel som var veldig fin. Det var mye forskjellige boder, i tillegg til at det var en mann som stod på broen og tjente penger på å stupe ned i elven under. Det er morsomt å ha vært på denne kjente broen. Etter dette måtte vi ta farvel med Belma som nå skulle videre. Vår tur gikk videre til Trebinje som er hjembyen

til Slobodan. Før vi kom frem dro vi innom en restaurant som tidligere har vært en togstasjon. Vi fikk også en guidet tur i en grotte. På kvelden bar det videre ut på byen for å utforske Trebinje på kveldstid. Da var vi sammen med datteren til Slobodan, noe som ble veldig koselig! Vi var slitne etter en lang uke og vi tok derfor kvelden relativt tidlig.



Broen i Mostar



Utenfor grotten



Dag 8 – Trebinje og hjemreise

Sindre ble dessverre syk over natten og måtte derfor bli på hotellet mens vi var på sightseeing. Denne dagen var satt av til å skulle se et marked som var helt spesielt for Trebinje. Dette var et marked med mye forskjellig frukt, grønnsaker, håndarbeid og diverse andre ting. Videre ble vi vist litt rundt i Trebinje. Siden dette som sagt er hjembyen til Slobodan fikk vi

virkelig sett hva denne byen har å by på. Han ønsket også å vise oss utsikten over byen, dermed gikk ferden videre ved hjelp av minibussen og vi kjørte opp på en høyde. Det var en veldig flott utsikt og vi fikk virkelig sett hvor pent området er. Til slutt var det avgårde for å spise lunsj før hjemreisen. Lunsjen skulle være på en spesielt utplukket restaurant. Den lå litt bortgjemt og vi måtte kjøre et lite stykke utenfor byen. Vi hadde aldri funnet frem til denne uten Slobodan, og restauranten var fantastisk. Den lå vakkert til ved eleven og maten var veldig god! Etterpå måtte vi skynde oss tilbake til hotellet for å hente bagasjen og komme oss videre til flyplassen. Uken var over og det var allerede tid for hjemreise.

Turen har medført veldig mange ulike opplevelser på kort tid. Guidene våre gjorde alt for at turen skulle bli best mulig, og det klarte de med glans. Hele turen har vært fantastisk og vi er alle veldig glade for at vi fikk mulighet til å bli med på dette. Til slutt ønsker vi derfor å takke for denne opplevelselsesrike og fine reisen!

Med vennlig hilsen

UngeTider UB

Kaja Witnes Schultz

Ingrid Sørensen

Robert Einarson

Sindre Lysø